

Apoštolská cesta papeže Benedikta XVI. do Německa
Homilie Svatého otce při mariánských nešporách v Etzelsbachu
pátek, 23. září, 2011, 17.45 hodin

Milí bratři a sestry,

nyní se naplnilo mé přání navštívit Eichsfeld a společně s vámi zde v Etzelsbachu poděkovat Panně Marii. „Zde v tichém útulném údolí“, zpívá se v poutní písni, a „pod starými lipami“ nám Maria poskytuje bezpečí a novou sílu. V dobách dvou bezbožných diktatur, které usilovaly o to odejmout člověku jeho zděděnou víru, si obyvatelé Eischfeldu byli jisti, že v milostiplném poutním místě Etzelsbachu naleznou otevřené dveře a vnitřní pokoj. Chceme dále pěstovat zvláštní přátelství s Marií, které zde vyrostlo, také dnešními mariánskými nešporami. Když se křesťané po všechny časy a na všech místech obracejí k Panně Marii, nechávají se přitom vést spontánní jistotou, že Ježíš nemůže své matce odepřít její prosby, a opírají se o neotřesitelnou důvěru, že Maria je zároveň i naší matkou – matkou, která zakusila největší možné utrpení, soucítí s veškerou naší tísní a mateřsky přemýšlí o tom, jak ji překonat. Kolik lidí po staletí putovalo k Marii, aby před výjevem Panny Bolestné – jako zde v Etzelsbachu – nacházeli útěchu a posilu.

Podívejme se na její vypodobnění. Žena středního věku s očními víčky nateklými pláčem, zamyšlený pohled upřený do dálky, jako by její srdce nutilo k přemýšlení o všem, co se událo. V jejím klíně leží Synovo mrtvé tělo; drží jej opatrně a láskyplně, jako cenný dar. Na obnaženém těle spatřujeme stopy ukřižování. Možná byla tato Pieta, jak to bylo běžné, původně postavena nad oltářem. Ukřižovaný tak svou nataženou paží poukazuje na dění na oltáři, kde se v eucharistii zpřítomňuje jeho svatá oběť, již vykonal. Zvláštností etzelsbašské milostné sochy je poloha Ukřižovaného. Ve většině pietních ztvárnění směřuje Ježíšovo tělo hlavou nalevo. Divák tak může spatřit ránu v boku Ukřižovaného. Zde v Etzelsbachu je nicméně rána v boku zakryta, neboť mrtvé tělo je obráceno právě na druhou stranu. Zdá se mi, že se v tomto ztvárnění skrývá hluboký význam, zpřístupňující se teprve pokojným nazíráním. U etzelsbašské milostné sochy se k sobě vzájemně obracejí Ježíšovo a Mariino srdce, přibližují se jedno k druhému. Vyměňují si svou vzájemnou lásku. Víme, že srdce je orgánem nejjemnější citlivosti a zároveň také nejvnitřnějšího soucitu. V Mariině srdci je místo pro lásku, kterou chce její božský Syn darovat světu. Mariánská úcta se soustřeďuje na pozorování vztahu mezi Matkou a jejím božským Synem.

Věřící nacházeli stále nové aspekty a atributy, které nám toto tajemství mohly lépe zpřístupnit, např. vyobrazení Neposkrvněného Srdce Mariina jako symbolu hluboké a bezvýhradné jednoty lásky s Kristem. Člověk se skutečně nerozvíjí svou seberealizací, jak to dnes prosazuje ideál moderního života, který se snadno může změnit ve zjemnělý egoismus. Uskutečňuje se mnohem spíše v postoji odevzdání, směřujícím k Mariině srdci, a tím i k srdci Vykupitelově. „Víme, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému, těm, kdo jsou z Boží vůle povoláni. (Řím 8,28), jak jsme právě vyslechli ve čtení. Bůh dovedl v Marii všechno k dobrému a nepřestává skrze Marii dále ve světě šířit dobro. Ježíš dal z kříže, z trůnu milosti a spásy svou matku Marii za matku všem lidem. V okamžiku své oběti za lidstvo z Marie činí téměř zprostředkovatelku proudu milosti, který vychází z kříže. Maria pod křížem se stává družkou a ochránkyní lidí

na jejich životní cestě. „Ve své mateřské lásce se stará o bratry svého syna, kteří dosud putují na zemi a ocitají se v nebezpečích a nesnázích, dokud nebudou uvedeni do blažené vlasti.“ (*Lumen gentium*, 62). Skutečně procházíme výšinami i hlubinami, avšak Maria se nás zastává u svého Syna a zprostředkovává nám sílu božské lásky. Naše důvěra v účinnou přímluvu Boží Matky a naše vděčnost za neustále zakoušenou pomoc v sobě zároveň obsahují podnět, abychom se vymanili z potřeb daného okamžiku. Co nám vlastně Maria chce sdělit, když nás zachraňuje v nouzi? Chce nám pomoci, abychom pochopili šíři a hloubku našeho křesťanského povolání. Chce, abychom díky její mateřské obezřetnosti pochopili, že náš celý život má být odpovědí na slitovnou lásku našeho Boha. Zdá se, že nám říká: Pochop, že Bůh, jenž je pramenem všeho dobra a nechce nikdy nic jiného než tvé pravé štěstí, má právo žádat po tobě život, který by se bezvýhradně a radostně svěřil jeho vůli a dychtil po tom, aby i druzí činili totéž. „Kde je Bůh, tam je budoucnost“.

Vskutku – tam, kde připustíme plné působení Boží lásky v našem životě, nebe se otevírá. Tam je možné utvářet přítomnost tak, aby stále více odpovídala radostnému poselství našeho Pána Ježíše Krista. Tam nabývá nepatrná každodennost svého smyslu a velké problémy nacházejí svá řešení. Amen.

Přeložila Jana Gruberová, Vatikánský rozhlas

23. 9. 2011, 22:00 tisk.cirkev.cz

Na závěr druhého dne své apoštolské cesty do Německa předsedal Svatý otec modlitbě Mariánských nešpor na mariánském poutním místě Etzelsbach v Eichsfeldu. Okolo 90 tisíc věřících se v pátek 23. září 2011 v mariánském poutním místě Etzelsbach modlilo Mariánské nešpory, kterým předsedal papež Benedikt XVI. Již v neděli 18. září vyzdvihl Svatý otec Eichsfeld jako velmi významnou oblast Německa, která zůstala katolickou navzdory historickým proměnám. Svou návštěvou uctil věřící, kteří si udrželi víru za nacistické éry a za vlády Sjednocené socialistické strany Německa. Přítomní pak při modlitbě děkovali za to, že mohli Eichsfeldané v časech obou diktatur v Etselbachu nalézat otevřené dveře na místo milosti a vnitřního klidu. Benedikt XVI. ve své řeči zdůraznil, že mariánská úcta se soustředí na vztah Matky Boží k jejímu Synu. *“Ve většině zobrazení Piety leží Ježíšovo tělo hlavou doleva, aby byl vidět proboděný bok Ukřižovaného Pána. Zde v Etzelsbachu je ovšem proboděný bok skrytý, protože je otočen na druhou stranu,”* poukázal Svatý otec. Podle něj má toto ztvárnění vyjádřit, že *“srdce Ježíše a jeho matky jsou k sobě přikloněna a sblížují se. ... V Mariině srdci je dostatek místa pro lásku, kterou Kristus miluje svět.”*

Svatý otec se po modlitbě nešpor odebral zpět do Erfurtu, kde bude v sobotu 24. září sloužit mši na náměstí Domplatz.

Autor: Jan Zasadil